

Notat

19. november 2019
Side 1 af 8

Besvarelse af 10-dages forespørgsel fra Keld Hvalsø (EL) angående Aarhus Kommunes arbejdsmarkedsrettede indsats mod fattigdom 2017-2018

Keld Hvalsø (Enhedslisten) har til Sociale Forhold og Beskæftigelse sendt en 10-dages forespørgsel om Aarhus Kommunes arbejdsmarkedsrettede indsats mod fattigdom 2017-2018.

Der er stillet en række spørgsmål vedrørende udviklingen og indsatsen for fattige børnefamilier i 2017 og 2018, herunder antal overgået til førtidspension, beskæftigelse, beskæftigelsesrettede aktiviteter mv.

I besvarelsen er der taget udgangspunkt i antallet af børn af forældre, der har modtaget offentlig forsørgelse i mere end et år hhv. primo 2017 og primo 2018. Det gælder alle kommunale forsørgelsesyndelser ekskl. fleksjob. Dvs. det er dagpenge, alle kontanthjælpsyndelser, sygedagpenge, jobafklaring, ressourceforløb, ledighedsydelse, førtidspension mv.

Sociale Forhold og Beskæftigelse har ikke adgang til at lave egne statistiske opgørelser af indkomster for enkelte borgere/familier. Det er kun i kontroløjemed, at der kan laves enkeltopslag på nuværende indkomst. For at kunne besvare spørgsmålene er der derfor – medmindre andet er anført – taget udgangspunkt i børn af familier, hvor enkeltforsørgere eller begge forældre er på langvarig kommunal forsørgelse, dvs. forsørgelse af mere end et års varighed.

Familierne har forskellig sammensætning i forhold til antallet af børn og antallet af samboende forældre. Det gør det vanskeligt at vurdere omfanget af den samlede effekt for børnene, hvis der tages udgangspunkt i familien som enhed.

Jf. ovenstående definition er der i svarene – medmindre andet er anført – taget udgangspunkt i børn af forældre på langvarig forsørgelse hhv. primo 2017 og primo 2018.

Primo 2017 var det 3.875 børn fra samlet set 2.113 familier – og primo 2018 var det 3.896 børn fra samlet set 2.194 familier.

	2017	2018
Antal børn med begge forældre på langvarig kommunal forsørgelse	3.875	3.896
Antal familier	2.113	2.194

SOCIALE FORHOLD OG BESKÆFTIGELSE

Fagligt sekretariat
Aarhus Kommune

Ledelse og Politisk betjening
Jægergården, Værkmestergade
15 B
8000 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00
Direkte telefon: 41 85 67 16

E-mail:
social@aarhus.dk
Direkte e-mail:
ekre@aarhus.dk
www.aarhus.dk

Sag: 19/084239-2
Sagsbehandler:
Kristian Erland Eskildsen
Henrik Christensen

19. november 2019
Side 2 af 8

Det skal desuden bemærkes, at Serviceloven ikke giver mulighed for at iværksætte tilbud til børn/familier alene med begrundelse i fattigdom. Udgangspunktet for den hjælp og de tilbud Sociale Forhold og Beskæftigelse tilbyder borgerne via Serviceloven har dermed afsæt i sociale udfordringer. På samme vis har Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats ikke et særskilt fokus på fattigdomsproblematikker, men på at bistå ledige i så hurtigt og effektivt som muligt at komme i beskæftigelse således, at de kan forsørge sig selv og deres familier.

Nedenfor følger en oversigtstabel, der samler data fra besvarelsen af spørgsmålene. Derefter følger en uddybende besvarelse af de enkelte spørgsmål.

Spørgsmål 1a. Hvor mange fattige børnefamilier har i 2017 og 2018 fået deres økonomiske situation forbedret som følge af Århus Kommunes arbejdsrettede indsats? Heraf: hvor mange er kommet i fuldtidsbeskæftigelse?

Svar på spørgsmål 1a

I følgende besvarelse er der taget udgangspunkt i børn, der var i fattige børnefamilier hhv. primo 2017 og primo 2018. Med henblik på vurdere, om den økonomiske situation er forbedret, ses der på om forældrene er kommet i beskæftigelse ved udgangen af samme år.

For børn af fattige børnefamilier primo 2017 var det 17,8 procent af børnene, hvis mødre var kommet i beskæftigelse ultimo 2017 og 26,9 procent af børnene, hvis fædre var kommet i beskæftigelse ultimo 2017.

138 af børnene havde en mor i fuldtidsbeskæftigelse ultimo 2017 og 200 af børnene havde en far i fuldtidsbeskæftigelse ultimo 2017.

For børn af fattige børnefamilier primo 2018 var det 18,3 procent af børnene, hvis mødre var kommet i beskæftigelse ultimo 2018 og 30 procent af børnene, hvis fædre var kommet i beskæftigelse ultimo 2018.

147 af børnene havde en mor i fuldtidsbeskæftigelse ultimo 2018 og 268 af børnene havde en far i fuldtidsbeskæftigelse ultimo 2018.

	Ultimo 2017	Ultimo 2018
Andel børn med mor i beskæftigelse Ekskl. mødre på førtidspension	17,8 %	18,3 %
Andel børn med far i beskæftigelse Ekskl. fædre på førtidspension	26,9 %	30,0 %
Antal børn med fuldtidsbeskæftiget mor	138	147
Antal børn med fuldtidsbeskæftiget far	200	268

19. november 2019

Side 3 af 8

Spørgsmål 1b. Hvor mange fattige børnefamilier har i 2017 og 2018 modtaget aktiv arbejdsmarkedsrettet indsats, uden at indsatsen har forbedret deres økonomiske situation? Årsager til den manglende succes må gerne oplyses, herunder: hvor mange har været ramt af modregningsregler?

Svar på spørgsmål 1b

Da Aarhus Kommune ikke har adgang til at lave statistiske opgørelser af indkomster for enkelte borgere/familier, kan der ikke svares konkret på, hvorvidt en familie har modtaget en aktiv arbejdsmarkedsrettet indsats, uden at indsatsen har forbedret familiens økonomiske situation. Der kan derfor heller ikke siges noget om, hvad årsagerne til en evt. manglende succes er.

I forbindelse med besvarelse af spørgsmål 1a ovenfor fremgår det, at ca. 22 procent af mødrene og ca. 30 procent af fædrene er kommet i beskæftigelse. Det betyder omvendt, at hhv. ca. 78 procent af mødrene og 70 procent af fædrene fortsat er på kommunal forsørgelse.

Der kan også være tale om forældre, der via en aktiv arbejdsmarkedsrettet indsats er kommet tættere på beskæftigelse, uden at familiens økonomiske situation endnu er blevet konkret forbedret. På sigt er det dog dels forventningen og dels målsætningen, at den aktive arbejdsmarkedsrettede indsats vil bidrage til at forbedre familiens økonomiske situation.

Blandt børnene fra 2017 har 467 oplevet modregning i mors forsørgelse og 458 har oplevet modregning i fars forsørgelse.

Blandt børnene fra 2018 har 398 oplevet modregning i mors forsørgelse og 389 har oplevet modregning i fars forsørgelse.

	2017	2018
Antal børn med modregning af indkomst hos mor	467	398
Antal børn med modregning af indkomst hos far	458	389

Spørgsmål 2. Samme spørgsmål vedr. kommunens henvisning til frivillige hjælpeorganisationer.

Svar på spørgsmål 2

Aarhus Kommune udvikler og styrker løbende samarbejdet med frivillige organisationer.

Som en del af dette arbejde er Fællessekretariatet for Frivillighed og Samskabelse i samarbejde med Fundamentet og med input fra de øvrige magi-

stratsafdelinger i gang med at udvikle en digital platform, der giver borgere og medarbejdere et overskueligt overblik over de frivillige tilbud og indsatser.

19. november 2019
Side 4 af 8

Portalen skal samtidig styrke medarbejdernes fokus på at synliggøre de frivillige organisationers tilbud for borgerne.

De frivillige organisationers tilbud og indsatser, der vil fremgå af portalen, har et bredt sigte, herunder også fattige børnefamilier.

Sociale Forhold og Beskæftigelse samarbejder med en række frivillige organisationer, der kan supplere den kommunale indsats. Samarbejdet skal hjælpe borgere – herunder familier – med deres sociale problemstillinger blandt andet ved at bidrage til at skabe stabilitet omkring familien.

Familiernes økonomiske forhold, herunder om forældrene har modtaget offentlig forsørgelse i mere end et år, er således ikke udgangspunktet, når medarbejdere synliggør frivillige organisationers tilbud for borgerne.

Der kan dog være familier, hvor der er sociale problemstillinger og/eller fattigdom, hvor et tilbud fra en frivillig organisation kan bidrage til at forbedre familiens situation.

Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse samarbejder f.eks. med:

- Mødrehjælpen ifm. projektet "Unge familier på vej", hvor Mødrehjælpen støtter unge sårbare gravide og forældre i at få en uddannelse eller bevare tilknytning til arbejdsmarkedet og dermed sikre selvforsørgelse.
- Home Start, der via "frivillige familievenner" ugentligt støtter småbørnsfamilier såvel praktisk som personligt samt hjælper med at opbygge et stærkt og bæredygtigt netværk til gavn for såvel børn som forældre. Alle småbørnsfamilier – herunder også fattige børnefamilier – kan benytte sig af tilbuddet.
- Red Barnet, der bl.a. tilbyder ferielejre for børn og familier, der ikke selv har mulighed for at komme på ferie, samt hjælper børn og familier med begrænset netværk med at få gode oplevelser og nye venner via Oplevelsesklubber. Med Projektet 'Plads til Alle' hjælper Red Barnet børn fra dårligt stillede familier med at gå til en fritidsaktivitet.

Da indsatser fra frivillige organisationer er et – frivilligt – supplement til social- og beskæftigelsesindsatsen, er det ikke muligt at sætte tal på omfanget eller effekten af den frivillige indsats ift. familiernes økonomiske situation. Udgangspunktet for at indgå samarbejdsaftaler med frivillige organisationer er dog altid, at deres indsats kan bidrage til at forbedre borgernes situation.

Spørgsmål 3. Hvor mange fattige børnefamilier er i 2017 og 2018 blevet førtidspensioneret?

19. november 2019
Side 5 af 8

Svar på spørgsmål 3

Blandt børnene fra 2017-opgørelsen havde 10 en mor, der fik tildelt førtidspension i det pågældende år og 38 en far, der fik tildelt førtidspension i det pågældende år.

Blandt børnene fra 2018-opgørelsen havde 25 en mor, der fik tildelt førtidspension i det pågældende år og 31 en far, der fik tildelt førtidspension i det pågældende år.

	2017	2018
Antal børn med mor, der fik tildelt førtidspension i det pågældende år	10	25
Antal børn med far, der fik tildelt førtidspension i det pågældende år	38	31

Spørgsmål 4. Hvor mange fattige børnefamilier er i 2017 og 2018 kommet i uddannelse?

Svar på spørgsmål 4

Blandt børnene fra 2017 var der 121 børn hvis mødre overgik til SU i det pågældende år og 43 børn, hvis fædre overgik til SU i det pågældende år.

Blandt børnene fra 2018 var der 93 børn hvis mødre overgik til SU i det pågældende år og 45 børn, hvis fædre overgik til SU i det pågældende år.

	2017	2018
Antal børn med mor overgået til SU i det pågældende år	121	93
Antal børn med far overgået til SU i det pågældende år	43	45

Spørgsmål 5. Hvor mange fattige børnefamilier har i 2017 og 2018 modtaget økonomisk hjælp til efterskoleophold hhv. ferie, fritidspas?

Svar på spørgsmål 5

Kommunen kan yde økonomisk støtte til forældremyndighedsindehaveren, når det er af væsentlig betydning for et barns eller en ungs særlige behov for støtte. Den økonomiske støtte kan gives til udgifter i forbindelse med foranstaltninger efter serviceloven eller til udgifter, så en anbringelse uden for hjemmet kan undgås, eller en hjemgivelse kan fremskyndes.

19. november 2019
Side 6 af 8

Det er en betingelse for at yde økonomisk støtte, at forældremyndighedsindehaveren ikke selv har tilstrækkelige midler.

Foruden en økonomisk beregning af forældrenes indtægt skal der også laves en socialfaglig vurdering af den konkrete sag.

Bevilling til efterskoleophold gives efter servicelovens § 52a. Børnene er tit på efterskole i flere år.

I 2017 var der i alt 159 børn, der fik økonomisk tilskud til efterskoleophold fra Familiecenteret. Yderligere 52 børn fik økonomisk tilskud til efterskoleophold fra Handicapcenteret for Børn.

I 2018 var der i alt 182 børn, der fik økonomisk tilskud til efterskoleophold fra Familiecenteret. Yderligere 63 børn fik økonomisk tilskud til efterskoleophold fra Handicapcenteret for Børn.

	2017	2018
Børn der fik økonomisk tilskud til efterskoleophold fra Familiecenteret	159	182
Børn der fik økonomisk tilskud til efterskoleophold fra Handicapcenteret	52	63

Aarhus Kommune bidrager til at formidle muligheden for at søge støtte til at afholde ferie/jul hos frivillige organisationer, fonde, legater m.m. Derudover hjælper Aarhus Kommune i enkelte tilfælde organisationer, fonde, legater m.m. med at udpege relevante familier på baggrund af kriterier fastlagt af organisationerne.

Aarhus Kommune har ikke et overblik over hvor mange familier, der benytter sig af disse tilbud.

I enkeltstående særlige tilfælde har Aarhus Kommune – af socialfaglige begrundelser – givet økonomisk støtte til deltagelse på sommerlejre.

Økonomisk trængte børnefamilier med børn i alderen 3-17 år tilbydes et fritidspas, der dækker kontingentudgifter i en eller flere foreninger på op til 1.000 kr.

Fritidspasset udstedes til børnefamilier, der har en samlet husstandsindkomst på maksimalt 201.228 kr. om året. Indkomstgrænse og regler er sat, så det svarer til en indkomst, der giver børnefamilier 90% økonomisk friplads i et pasnings- eller fritidstilbud. På baggrund af den indkomstgrænse er det primært husstande med enlige forsørgere, der er omfattet.

Sport & Fritid i Kultur og Borgerservice sender fritidspas ud til alle de børn og unge, der er visiteret til friplads med mindst 90 procent i et pasnings-/fritidstilbud. Der kan imidlertid være børn og unge, som ikke automatisk modtager et fritidspas, men som er berettiget til det som følge af deres forældres indkomst. Disse kan ansøge via et ansøgningskema. Det betyder

dog, at de registrerede tal ikke nødvendigvis er helt udtømmende i forhold til antallet af husstande indenfor målgruppen.

19. november 2019
Side 7 af 8

I 2017 blev der udstedt i alt 5.347 fritidspas, hvoraf 1.752 børn anvendte fritidspasset. Opgjort på familier (husstande) var der 3.244 forskellige familier, der modtog et eller flere fritidspas, heraf benyttede 1.257 forskellige familier et eller flere af deres fritidspas.

I 2018 blev der udstedt i alt 5.289 fritidspas, hvoraf 1.770 børn anvendte fritidspasset. Opgjort på familier (husstande) var der 3.291 forskellige familier, der modtog et eller flere fritidspas, heraf benyttede 1.318 forskellige familier et eller flere af deres fritidspas.

	2017	2018
Udstedte fritidspas	5.347	5.289
Antal familier (husstande), der modtog et eller flere fritidspas	3.244	3.291
Antal børn der anvendte fritidspas	1.752	1.770
Antal familier (husstande), der anvendte et eller flere fritidspas	1.257	1.318

Spørgsmål 6. Det ønskes oplyst, hvor mange fattige børnefamilier, der fastholdes i fattigdom, uden at kommunen konkret og individuelt stræber efter at hjælpe dem ud af fattigdom.

Svar på spørgsmål 6

Sociale Forhold og Beskæftigelse er efter loven forpligtet til bistå arbejdssøgende med at få arbejde, således at de kan forsørge sig selv og deres familie og støtte personer, der på grund af begrænsninger i arbejdsevnen har særlige behov for hjælp til at få arbejde.

Formålet med at give hjælp til forsørgelse er ligeledes at sætte modtageren i stand til at klare sig selv.

Det er således en kerneopgave for Sociale Forhold og Beskæftigelse, konkret og individuelt at sikre, at personer som står til rådighed for arbejdsmarkedet, får mulighed for at kunne forsørge sig selv.

Der er således ingen børnefamilier, der som følge af Sociale Forhold og Beskæftigelses indsatser fastholdes i fattigdom.

Spørgsmål 7. Det ønskes oplyst, hvor mange årsværk og hvor megen anden økonomi der er brugt på den arbejdsmarkedsrettede indsats hhv. øvrige indsats i forhold til fattige børnefamilier.

19. november 2019
Side 8 af 8

Svar på spørgsmål 7

I Sociale Forhold og Beskæftigelse tilrettelægges indsatsen for borgerne/familierne på baggrund af en helhedsvurdering af de specifikke problemstillinger den enkelte borger/familie har, herunder i hvilket omfang de er jobparate eller har andre udfordringer end ledighed.

Dermed er der ikke etableret en særskilt del af organisationen til arbejdet med forældre med langvarig kommunal forsørgelse. Det er derfor ikke muligt at lave en opgørelse over, hvor mange årsværk eller udgifter til beskæftigelsesrettede aktiviteter, der har været anvendt.